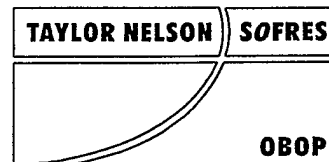

K.192/00

omnibus

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W LISTOPADZIE 2000 ROKU

Warszawa, grudzień 2000

- Prawie jedna czwarta (24%) badanych uważa, że sprawy w Polsce idą w dobrym kierunku, 64% sądzi, że w złym, a 12% nie ma jasnej opinii na ten temat.
- Mniej niż połowa Polaków (46%) zdecydowanie wzięłaby udział w wyborach parlamentarnych, gdyby miały się one odbywać w drugiej połowie listopada. Frekwencja ta jest niższa od deklarowanej w poprzednim badaniu o siedem punktów procentowych (z 53% do 46%). Wśród pozostałych osób 22% „raczej” wzięłoby udział, 9% raczej by tego nie zrobiło, 17% badanych było zdecydowanych nie głosować. zaś 6% nie wiedziało jak postąpić.
- Biorąc pod uwagę osoby, które „zdecydowanie”, lub „raczej” by zagłosowały i miały jednocześnie sprecyzowane preferencje, najczęściej - bo 44% - wskazało na SLD. Następne w kolejności były: AWS z 16% poparcia, PSL (12%) i UW (11%).
- Z pozostałych ugrupowań, ROP otrzymał 4% wskazań, KPEiR i „Samoobrona” po 3%, na UP i UPR było gotowych zagłosować po 2% respondentów. ChD III RP, KdP i PPS wskazywało po 1% badanych. Mniej niż jeden Polak na stu wybrał BdP.
- Wśród tych, którzy zadeklarowali udział w wyborach do sejmu 13% nie było zdecydowanych na kogo głosować.

TNS OBOP

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Biura w ponad 30 krajach
Grupa Taylor Nelson Sofres

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczonych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła i uzyskania zgody Biura Polityki i Koordynacji Programowej TVP S.A..

W drugiej połowie listopada¹ TNS OBOP przeprowadził na zlecenie Działu Medialnego Biura Polityki i Koordynacji Programowej TVP S.A badanie, dotyczące oceny sytuacji w kraju i preferencji partyjnych.

* * *

Prawie dwie trzecie (64%) społeczeństwa² ocenia, że sprawy w Polsce zmierzają w złym kierunku, a 24% sądzi, że w dobrym. Opinie w tej kwestii nie uległy zmianie od ostatniego pomiaru przeprowadzonego w październiku.

CZY PANA ZDANIEM – OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC – SPRAWY W POLSCE IDĄ W DOBRYM CZY W ZŁYM KIERUNKU?³

	I.'00	III.'00	IV.'00	V.'00 (1)	V.'00 (2)	VI.'00 (1)	VI.'00 (2)	X.'00 (1)	X.'00 (2)	XI.'00
W dobrym	29%	21%	25%	24%	19%	18%	19%	31%	25%	24%
W złym	59%	68%	63%	67%	72%	71%	68%	56%	64%	64%
Brak zdania	12%	11%	12%	9%	9%	11%	13%	13%	11%	12%

Negatywnie kierunek zmian w kraju postrzegają głównie respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym (69%), robotnicy i bezrobotni (odpowiednio 74% i 72%), oraz ludzie o poglądach lewicowych (75%). Duży wpływ ma także sytuacja materialna respondentów, im gorsza, tym więcej opinii krytycznych (dobra sytuacja bytowa – 42%, średnia - 62%, zła – 78%)

Wpływ na pozytywne postrzeganie rozwoju sytuacji w kraju ma wiek badanych, 32% osób w wieku 15-19 lat ocenia, że sprawy idą w dobrym kierunku, w porównaniu do 20% respondentów w wieku 50 lat i więcej. Pozytywne opinie pojawiają się także tym częściej im wyższe wykształcenie (z podstawowym - 17%, z

¹ Sondaż TNS OBOP przeprowadzony w dniach 18-20 listopada 2000 r., na reprezentatywnej losowej 967-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

² Na pytanie to odpowiadały także osoby powyżej 15 roku życia.

³ Badania dotyczące oceny sytuacji w kraju, z wyjątkiem ostatniego, były realizowane w innych terminach, niż badania o preferencje partyjne.

wyższym - 43%). Bardziej pozytywnie niż inni nastawieni są też zwolennicy poglądów centroprawicowych (47%).

* * *

Gdyby wybory miały się odbyć w ostatnich dniach listopada, to zdecydowaną gotowość wzięcia w nich udziału zadeklarowała nieco mniej niż połowa (46%) uprawnionych. Wśród pozostałych osób 22% oświadczyło, że raczej poszłoby głosować.

Zdecydowanie nie poszłoby na wybory 17% Polaków, raczej nie - 9%, zaś niezdecydowani stanowili 6% ogółu badanych.

W porównaniu z poprzednim badaniem najbardziej zmieniła się grupa osób w pełni zdecydowanych wziąć udział w wyborach (spadek z 53% na 46%).

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
---	--

zdecydowanie tak	46%
raczej tak	22%
raczej nie	9%
zdecydowanie nie	17%
trudno powiedzieć	6%

Preferencje parlamentarne

Wśród osób, które wyraziły zamiar uczestniczenia w wyborach („zdecydowanie tak”, lub „raczej tak”) i wiedziały na jakie ugrupowanie chcą głosować, najwięcej poparło Sojusz Lewicy Demokratycznej (44%). Na drugim miejscu znalazła się Akcja Wyborcza „Solidarność” z 16% poparcia. W ugrupowaniach, które przekroczyły pięcioprocentowy próg poparcia jest także Polskie Stronnictwo Ludowe (12%) i ze zbliżonym wynikiem Unia Wolności (11%).

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW⁴

(Dane w proc.)

	V'99 (2)	VI'99	IX'99 (1)	IX'99 (2)	X'99	XI'99 (1)	XI'99 (2)	XII'99	I'00 (1)	I'00 (2)	III'00	IV'00 (1)	IV'00 (2)	V'00	VI'00	X'00	XI'00
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	34	34	36	35	32	33	39	43	42	42	37	40	38	40	40	36	44
Akcja Wyborcza „Solidarność” (M. Krzaklewski)	22	25	20	20	23	23	15	16	19	20	18	18	17	14	19	15	16
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	8	8	7	7	10	11	9	10	8	8	11	10	10	10	8	14	12
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	12	11	13	13	10	11	11	12	10	9	11	11	11	9	12	9	11
Unia Pracy (M. Pol)	3	4	4	5	4	4	4	2	4	3	4	3	4	6	4	3	2
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	3	4	4	6	3	3	5	5	4	4	5	5	7	5	5	8	4
„Samoobrona” (A. Lepper)	3	3	2	4	7	2	4	4	4	4	4	4	6	5	4	4	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)	3	3	3	2	3	4	4	2	2	2	2	3	2	4	2	3	3
Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)	3	2	3	1	2	2	3	1	2	3	2	2	2	3	1	1	1
Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	4	3	3	3	3	4	3	2	3	4	2	2	1	2	1	4	2
Blok dla Polski (L. Zieliński) *)	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Koalicja dla Polski (D. Grabowski) **)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Polska Partia Socjalistyczna (P. Ikonowicz)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
pozostałe partie	5	2	4	4	3	3	2	3	1	1	4	2	2	2	3	1	0

*) Do pierwszego pomiaru w maju 2000 r. podawano nazwisko A. Gąsienicy Makowskiego

**) W związku z powołaniem Koalicji dla Polski, formacji w skład której weszły m.in. dotychczas umieszczane w naszych sondażach Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP (E. Postulka) i Konfederacja Polski Niepodległej – Ojczyzna (M. Janiszewski), od listopada 2000 r. zdecydowaliśmy o zaprzestaniu pytania o KPEiR RP oraz KPN-O i jednocześnie o umieszczeniu na naszej liście KdP. Ponieważ KdP nie ma jednego lidera (poza władzami Koła Parlamentarnego i władz poszczególnych partii współtworzących Koalicję), a zawarte porozumienie koncentrowało się w ostatnim okresie na wyborach prezydenckich i popieraniu w nich D. Grabowskiego, postanowiliśmy więc o podaniu na karcie właśnie jego nazwiska, jako nazwiska lidera. Wyniki KPEiR RP oraz KPN-O zostały skumulowane i dodane do kategorii „inne partie”.

⁴ Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje.

Pozostałym ugrupowaniom nie udało się przekroczyć 5% wskazań. Ruch Odbudowy Polski mógłby liczyć na 4% głosów, „Samoobrona” i Krajowa Partia Emerytów i Rencistów uzyskały po 3%, a Unia Pracy i Unia Polityki Realnej otrzymały po 2% wskazań. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej, Polska Partia Socjalistyczna i Koalicja dla Polski osiągnęły 1%, a mniej niż jeden na stu Polaków miałby zamiar głosować na Blok dla Polski.

* * *

Spośród tych, którzy mają zamiar wziąć udział w wyborach („zdecydowanie” i „raczej”), 13% nie jest zdecydowanych na kogo będą głosować. Warto zauważyć, że wyniki te są wciąż niższe od uzyskiwanych przed wyborami prezydenckimi.

	V.'99	VI.'99	IX.'99 (1)	IX.'99 (2)	X.'99	XI.'99 (1)	XI.'99 (2)	XII.'99	I.'00 (1)	I.'00 (2)	III.'00	IV.'00 (1)	IV.'00 (2)	V.'00	VI.'00	X.00	XI.'00
Wahający się Kogo poprzeć	14%	17%	17%	17%	14%	21%	13%	13%	13%	14%	19%	21%	14%	15%	17%	12%	13%

Czy Pana(i) zdaniem - ogólnie rzecz biorąc - sprawy w Polsce idą w dobrym czy w złym kierunku?

		ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
		w dobrym	w złym	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		24	64	12	1035
PŁEĆ	mężczyzna	23	66	11	497
	kobieta	25	62	14	538
WIEK	15-19 lat	32	49	18	112
	20-29 lat	30	61	9	199
	30-39 lat	26	62	12	167
	40-49 lat	19	71	10	208
	50-59 lat	20	69	11	137
	60 lat i więcej	21	65	14	213
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	17	68	14	291
	zasadnicze zawodowe	20	69	10	285
	średnie i pomaturalne	26	63	11	336
	wyższe z niepełnym	43	43	13	123
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	18	74	9	385
	miasto do 100 tys.	27	59	14	335
	miasto 101-500 tys.	27	59	15	194
	miasto pow. 500 tys.	33	53	14	122
REGION	małopolski	19	66	15	147
	wschodni	18	66	16	125
	katowicki	29	58	13	181
	dolnośląski	25	66	10	135
	wielkopolski	28	66	7	113
	pomorski	24	63	13	152
	centralny	25	64	11	182
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	28	63	9	430
	nie pracuje zawodowo	21	64	14	605
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	38	47	14	63
	prywatni przedsiębiorcy	31	56	13	35
	rolnicy	22	68	10	57
	robotnicy	19	74	7	155
	pracownicy fizyczno-umysłowi	31	59	10	119
	gospodynie domowe	29	59	12	41
	emeryci i renciści	18	68	13	301
	uczniowie i studenci	36	47	17	122
	bezrobotni	15	72	13	126
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	45	42	13	140
	średnia	25	62	13	585
	zła	12	78	11	307
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	23	64	13	606
	wierzący i niereg. praktykujący	24	66	10	284
	wierzący lecz niepraktykujący	31	60	9	121
	niewierzący	36	45	19	19
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	17	62	21	190
	raczej się nie interesuje	23	66	11	381
	raczej się interesuje	27	63	9	356
	bardzo się interesuje	29	65	6	97
	trudno powiedzieć	13	45	41	8
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	19	75	6	193
	centrolewicowe	26	66	8	117
	centroprawicowe	47	45	8	76
	prawicowe	33	57	10	156
	trudno powiedzieć	19	64	17	489

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIĄŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		46	22	9	16	6	967
PŁEĆ	mężczyźni	50	21	8	16	6	466
	kobiety	42	24	10	17	7	502
WIEK	do 24 lat	39	26	6	23	6	134
	25-34 lata	39	24	10	19	8	194
	35-44 lata	42	24	9	18	7	195
	45-54 lata	53	19	11	12	5	178
	55-64 lata	49	26	10	10	4	109
	65 i więcej lat	56	16	8	15	5	157
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	42	22	12	20	4	252
	zasadnicze zawodowe	35	25	10	20	10	280
	średnie i pomaturalne	51	23	7	13	5	312
	wyższe z niepełnym	66	16	6	9	3	123
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	40	26	11	16	7	358
	miasta do 20 tys.	43	22	11	16	7	120
	miasta 20-100 tys.	47	26	6	17	5	189
	miasta 100-500 tys.	50	19	9	17	6	184
	miasta pow. 500 tys.	60	9	7	18	6	116
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	67	17	5	6	5	63
	prywatni przedsiębiorcy	35	27	7	27	4	32
	rolnicy	48	16	12	17	8	57
	robotnicy	40	26	11	17	6	156
	pracownicy fizyczno-umysłowi	48	20	9	16	7	116
	gospodynie domowe	17	28	13	35	6	41
	emeryci	55	20	9	10	5	199
	renciści	46	17	11	20	7	102
	uczniowie i studenci	44	35	6	10	6	59
	bezrobotni	38	25	5	23	9	126
RELIGIJNOŚĆ	wierzący i regularnie praktykujący	46	23	9	14	7	562
	wierzący i nieregularnie praktykujący	44	22	10	16	7	266
	wierzący lecz niepraktykujący	43	20	6	30	1	115
	niewierzący	69	22	4	4		19
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	63	13	5	14	5	117
	średnia	45	25	10	14	6	549
	zła	41	20	9	22	7	298
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	20	22	14	37	8	157
	raczej się nie interesują	39	29	9	17	8	359
	raczej się interesują	58	18	9	9	5	347
	bardzo zainteresowani	75	11	4	9	1	97
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	67	21	6	3	2	190
	centrolewicowe	61	22	6	6	4	115
	centroprawicowe	69	13	7	9	2	74
	prawicowe	63	15	6	11	5	153
	trudno powiedzieć	22	27	13	28	10	430

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W TAKICH WYBORACH?

1.Akcja Wyborcza "Solidarność" (M.Krzaklewski); 2.Blok dla Polski (L.Zieliński); 3.Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L.Wałęsa); 4.Koalicja dla Polski (D.Grabowski); 5.Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T.Mamiński); 6.Polska Partia Socjalistyczna (P.Ikonowicz); 7.Polskie Stronnictwo Ludowe (J.Kalinowski); 8.Ruch Odbudowy Polski (J.Olszewski); 9.Samoobrona (A.Lepper); 10.Sojusz Lewicy Demokratycznej (L.Miller); 11.Unia Polityki Realnej (J.Korwin-Mikke); 12.Unia Pracy (M.Pol); 13.Unia Wolności (L.Balcerowicz); 14.inna

		DANE W PROC.														LICZBA OSOB	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
OGÓLEM		16	0	1	1	3	1	12	4	3	44	2	2	11	0	561	
PLEĆ	mężczyźni	13	0	1	1	2	1	13	3	3	49	2	2	10	0	283	
	kobiety	20	0	1	0	4	2	10	6	2	39	3	3	12		278	
WIEK	do 24 lat	19		2				15	8	2	32	2	4	16		68	
	25-34 lata	14		1			1	10	4	4	40	7	1	17	1	98	
	35-44 lata	17	2	1		1	1	16	2	4	43	3	3	9		113	
	45-54 lata	11			1	2	1	8	8	1	54	2	2	11		115	
	55-64 lata	14		1	1	5	3	7	1	5	55			7		72	
	65 i więcej lat	22		2	1	8	2	14	4	1	37			4	6	1	95
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	17		2	2	5	2	18	6	3	36			3	4	1	129
	zasadnicze zawodowe	14	2	1	1	2	1	17	3	5	47			3	4	1	132
	średnie i pomaturalne	16		1		2	1	7	6	2	50	3		12		202	
	wyższe z niepełnym	19						4	2		37	8	5	26		97	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	15		1	2	2	0	28	2	6	39			1	4	185	
	miasta do 20 tys.	15	2		1	5	3	7	7		40	4	2	12	2	66	
	miasta 20-100 tys.	14	1	3		5		2	6	1	54	1	3	10		122	
	miasta 100-500 tys.	20		1		1	3	4	4	1	48	4	4	10		114	
	miasta pow. 500 tys.	16					1	1	5	1	34	8	2	32		73	
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	23							4		33	5	4	32		53	
	prywatni przedsiębiorcy	14			9						48	18		7	5	15	
	rolnicy	8						55	3	14	20					34	
	robotnicy	12	3				1	8	3	5	51	4		12		82	
	pracownicy fizyczno-umysłowi	19		1		1	1	4	9		45	5	2	12		72	
	gospodynie domowe	38						20			30			11		14	
	emeryci	20		1	1	6	2	11	3	1	46		3	6	1	127	
	renciści	8		2	2	9	3	9	3	4	53			1	6	53	
	uczniowie i studenci	23		4				11	9	3	31	3	3	13		35	
	bezrobotni	10		1		3		14	7		48	1	6	10		65	
RELIGIJNOŚĆ	wierzący i regularnie praktykujący	23	1	1	1	4	1	16	5	2	36	1	2	6	0	328	
	wierzący i nieregularnie praktykujący	7		1		1	2	7	3	4	52	5	3	15		149	
	wierzący lecz niepraktykujący	7						5	6	3	62	3		15		65	
	niewierzący	6									47			47		16	
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	22				3		3	3	1	40	3	1	23		82	
	średnia	15	0	1	1	3	1	10	4	2	46	3	3	11	0	333	
	zła	15	1	1	1	3	3	19	7	4	42	1	1	4		146	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	7		7		7		12	2	3	48		3	9	1	44	
	raczej się nie interesują	16		1	1	3	2	17	8	4	37	0	4	7		190	
	raczej się interesują	18	1		1	2	1	9	3	2	47	3	1	13		246	
	bardzo zainteresowani	16				1	1	6	2	2	49	5	3	14	1	78	
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3		0	1	1	2	4	0	1	84	1	2			163	
	centrolewicowe	2			1	2	1	21	1	4	55	4	1	9		91	
	centroprawicowe	19		3		2		8	7		8	6	2	46		59	
	prawicowe	53		1		5	1	8	9	2	5	3	3	10	1	111	
	trudno powiedzieć	11	2	2	1	4	1	19	7	5	35	1	2	10	0	133	